

KSIS10000A

APLIKASI PERANCANGAN STRATEGIK PENGURUSAN KURIKULUM DALAM KALANGAN KETUA BIDANG DI SEKOLAH MENENGAH DAERAH PAPAR

NORAINI @ AINI BTE A.TALIB

PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

**SEKOLAH PENDIDIKAN DAN PEMBANGUNAN
SOSIAL**

2006

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS @

JUDUL : Aplikasi Perancangan Strategik Pengurusan Kurikulum Dalam Kalangan Ketua Bidang Di sekolah menengah Daerah Papar.

IJAZAH : Sarjana Pendidikan (Pengurusan Pendidikan)

SESI PENGAJIAN : 2003-2005

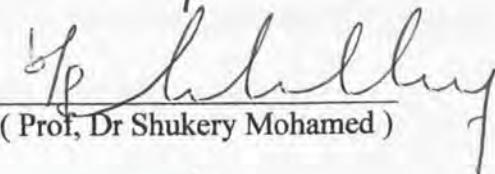
Saya, NORAINI @ AINI BTE A. TALIB mengaku membenarkan tesis sarjana ini disimpan di Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut :

1. Tesis adalah hak milik Universiti Malaysia Sabah.
2. Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. TIDAK TERHAD

Disahkan oleh

PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

(Penulis : NORAINI @ AINI A.TALIB)
Alamat Tetap :
Kampung Melagui, Kelatuan.
Jalan Ulu Kimanis,
89608 Papar,
Sabah.

(TANDATANGAN PUSTAKAWAN)

(Prof, Dr Shukery Mohamed)

Tarikh : 1 Jun 2006

Tarikh : 5/6/06

CATATAN : @ Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan, atau disertasi bagi pengajian secara kerja kursus dan penyelidikan, atau Laporan Projek sarjana Muda (LPSM).

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENGAKUAN

Disertasi ini adalah hasil tulisan saya sendiri kecuali petikan, rujukan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya

NORAINI @ AINI BTE A.TALIB

PS03-006 (K)-021

DECLARATION

The materials in this dissertation are original except for quotations, excerpts, summaries and references, which have been duly acknowledged

NORAINI @ AINI BTE A.TALIB

PS03-006 (K)-021

PENGHARGAAN

Alhamdulillah,syukur ke hadrat Ilahi, dengan rahmatNya saya dapat menyiapkan desrtasi ini.Semoga apa yang telah saya usahakan ini mendapat keredhaaNya. saya dengan rasa tulus ikhlas ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada beberapa pihak yang telah banyak membantu menyumbangkan idea dan tenaga dalam usaha saya menyiapkan desrtasi ini :

Setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada Prof. Dr Shukery Bin Mohamed, kerana telah memberikan komitmen yang tinggi dari segi memberikan idea, bimbingan, nasihat dan komen-komen yang konstruktif bagi membantu saya menyiapkan desrtasi ini.

Di ruang yang terhad ini.Saya ingin melahirkan rasa terharu dan terima kasih yang tidak terhingga kepada suami dan anak-anak yang amat memahami dan menjadi pendorong utama untuk saya meneruskan pengajian dan menyempurnakan desrtasi ini.

Jutaan terima kasih saya titipkan buat Keluarga tersayang,yang sentiasa bersedia menghulurkan bantuan.

Terima kasih juga kepada guru-guru yang terlibat sebagai responden dalam kajian saya.. Dan Pihak yang tidak saya nyatakan secara khusus telah memberikan bantuan yang saya perlukan semasa menyiapkan tesis ini

Akhir sekali buat teman-teman seperjuangan Carol, Jane, Kamaida dan Mariahni. Saat-saat yang kita lalui bersama tetap abadi dalam ingatan. Terima kasih atas segalanya

Noraini @ Aini Bte A. Talib,
Kampung Melagui,
Jalan Ulu Kimanis,
Papar.

ABSTRAK

APLIKASI PERANCANGAN STRATEGIK DI KALANGAN KETUA BIDANG DALAM PENGURUSAN KURIKULUM

Disertasi ini bertujuan mengkaji tahap aplikasi perancangan strategik di kalangan ketua Bidang dalam pengurusan kurikulum. Disertasi ini turut membincangkan tujuan dan kepentingan perancangan strategik dalam pendidikan serta kajian lepas berkaitan dengan keperluan terhadap perancangan strategik. Dalam usaha mendapatkan kefahaman dan maklumat Ketua Bidang dalam melaksanakan perancangan strategik dalam pengurusan kurikulum, beberapa persoalan telah dikemukakan, persoalan-persoalan ini telah cuba dijawab menggunakan maklumat daripada respon ketua-ketua Bidang dalam borang soal selidik yang digunakan dalam kajian ini. Dapatkan kajian menunjukkan terdapat perbezaan dari segi pelaksanaan perancangan strategik dalam kalangan Ketua Bidang di dalam pengurusan kurikulum. Beberapa cadangan dikemukakan dalam disertasi ini akan menjadi maklumat yang berguna untuk penambahbaikan amalan pengurusan kurikulum dan melaksanakan perancangan secara strategik untuk melahirkan sekolah berkesan.

ABSTRACT**STRATEGIC PLANNING APPLICATION AMONG HEAD DEPARTMENS IN CURRICULUM MANAGEMENT**

Aims of this dissertation are for search deeply about level strategies planning application in curriculum management among head departments. This dissertation also discusses the aim and importance strategies planning in education and literature review have are relationship with necessity about strategies planning. In effort to find understanding and information about the Head of department for implementation strategies planning in curriculum management, several problem have been brought up and eventually snanagid to be answered using the information in the questionnaires which were filed out by the head of departmens. The finding has shawn differences in strategic planning implementation in curriculum management among head of departmens. More suggestion in this dissertation be use for additional desirable qualities practice curriculum management and implementation planning strategies and then produce effective school.

KANDUNGAN

	Halaman
PENGAKUAN	i
PENGHARGAAN	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT	iv
KANDUNGAN	v
SENARAI JADUAL	vi
SENARAI RAJAH	vii
 BAB	
1 PENDAHULUAN	
1.1 Pengenalan	1
1.2 Latar Belakang	1
1.3 Pernyataan Masalah	4
1.4 Soalan Kajian	6
1.5 Tujuan Kajian	7
1.6 Objektif Kajian	7
1.7 Batasan Kajian	7

1.8	Pernyataan Hipotesis	8
1.9	Kepentingan Kajian	9
1.10	Definisi Operasional	9
	1.10.1 Aplikasi Perancangan Strategik	9
	1.10.2 Ketua-ketua Bidang	10
2	SOROTAN LITERATUR	
2.1	Pengenalan	11
2.2	Definisi Konsep	12
	2.2.1 Perancangan Strategik	12
	2.2.2 Ketua-ketua Bidang	14
	2.2.3 Pengurusan	14
	2.2.3 Kurikulum	14
2.3	Model Perancangan Strategik	18
2.4	Kerangka Teoritikal	28
2.5	Kajian Dalam Negara Dan Luar Negara	29
3	METODOLOGI	
3.1	Pengenalan	33
3.2	Reka Bentuk Kajian	33
3.3	Pensampelan	33
3.4	Instrumen Kajian	34

3.4.1	Kaji Selidik	34
3.5	Prosedur Proses Kerja Pelaksanaan penyelidikan	35
3.5	Teknik Pengumpulan Data	37
3.6	Kesahan dan kebolehpercayaan Instrumen kajian	37
3.7	Teknik Menganalisis Data	38
3.8	Rangka Konseptual	41
4	KEPUTUSAN KAJIAN	
4.1	Pengenalan	41
4.1.1	Kebolehpercayaan Instrumen	41
4.2	Maklumat Responden	45
4.3	Analisis Soal Selidik	50
4.4	Analisis deskritif	50
4.5	Pengujian Hipotesis	54
5	RUMUSAN, PERBINCANGAN DAN CADANGAN	
5.1	Pengenalan	57
5.2	Rumusan dan Dapatan Kajian	57
5.3	Perbincangan	59
5.4	Cadangan	60
RUJUKAN		
LAMPIRAN		

SENARAI JADUAL

Jadual	Halaman
4.3.1 Jadual Koefisyen Keboleh percayaan bagi soal selidik	42
4.3.2 Jadual Responden mengikut jantina	43
4.3.3 Jadual Responden mengikut umur	44
4.3.4 Jadual Responden mengikut kelulusan akademik	44
4.3.5 Jadual Responden mengikut tahun berkhidmat sebagai Ketua Bidang	45
4.3.6 Jadual analisis Responden jantina, bidang dan sekolah	46
4.3.7 Jadual analisis Responden mengikut Bidang	48
4.3.8 Jadual analisis Deskritif untuk kesemua item pengetahuan dan item maklumat perancangan strategik	50
4.3.9 Jadual analisis deskritif untuk semua item	51
4.3.10 Jadual Analisis Deskritif untuk kesemua item aplikasi perancangan strategik Terhadap pengurusan kurikulum	52
4.3.11 Jadual analisis perbandingan pengetahuan maklumat perancangan strategik Kekerapan kursus dan aplikasi perancangan strategic mengikut jantina	53

SENARAI RAJAH

Jadual	Halaman
2.3.1 Rajah Model Asas Perancangan Strategik	19
2.3.2 Rajah Model Fidler dan Bowles	22
2.3.3 Rajah Mode perncangan strategic Johnson dan Scholesl	26

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Bab ini akan membincangkan latar belakang kajian, pernyataan masalah, persoalan kajian, tujuan kajian, objektif kajian, batasan kajian, pernyataan hipotesis, kepentingan kajian dan definisi operasional. Tajuk-tajuk ini akan dibincangkan bagi menggambarkan keseluruhan masalah yang hendak dikaji.

1.2 Latar Belakang

Pengharapan masyarakat terhadap sumbangan sistem pendidikan adalah tinggi. Pelajar yang dihantar ke sekolah diharapkan dapat dijaga dan dijadikan sebagai anak-anak yang berdisiplin dan berjaya serta cemerlang dalam pembelajaran mereka. Pelajar yang dilahirkan oleh sesebuah sekolah diharapkan dapat menuju ke arah yang dikehendaki oleh nilai dan cara hidup mereka sekarang. Perkembangan Kurikulum berkait rapat dengan rancangan-rancangan pembangunan negara. Akibatnya, sukanan pelajaran telah digubal semula bagi menampung keperluan semasa (Zainal Abidin Mohammad, 1999).

Sesebuah institusi pendidikan seperti sekolah terdiri daripada satu kumpulan manusia yang berinteraksi melalui satu proses berstruktur untuk mencapai matlamat tertentu. Sekolah merupakan organisasi sosial dan anggotanya terdiri daripada seorang pengetua atau guru besar, guru-guru, pelajar atau murid dan staf yang lain. Oleh yang demikian, sesuatu organisasi seperti sekolah sangatlah memerlukan satu proses tindakan yang disebut sebagai pengurusan (Max Weber, 1947 dalam Jaafar Muhamad ,1997). Menurut Zaidatol Akmaliah (1991) apabila sekumpulan manusia dikumpulkan bersama di bawah satu sistem untuk mencapai objektif, kumpulan itu disebut sebagai organisasi. Proses untuk menyelaraskan aktiviti kakitangan melalui matlamat dan polisi serta menentukan langkah-langkah yang perlu diambil untuk mencapainya disebut pentadbiran.

Institusi Pendidikan merupakan satu organisasi sosial yang mengembangkan perkhidmatan kepada para pelanggan atau pengguna. Pelanggan institusi pendidikan ialah para pelajar yang menerima pelajaran, dan mereka mendapat faedah dari perkhidmatan sistem pendidikan tersebut. Input bagi sesuatu institusi pendidikan terdiri daripada pelajar-pelajar, guru-guru, sumber kewangan, peraturan-peraturan, jangkaan atau harapan masyarakat dan nilai-nilai sosial. Institusi pendidikan berfungsi untuk membentuk pelajar-pelajar melalui proses pendidikan yang diperolehi daripada kurikulum yang ditetapkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia. Output institusi ini ialah

pelajar-pelajar yang menerima kemahiran-kemahiran dan nilai-nilai murni yang akan digunakan dalam kehidupan seharian (Nigro et al, 1965).

Kejayaan sesebuah organisasi sekolah dan gaya kepimpinan adalah berkait rapat, dan untuk mendapatkan kerjasama daripada kakitangan yang bertanggungjawab ianya bergantung kepada interaksi positif antara pengetua dan kakitangan sekolah. Tingkah laku harian pengetua akan mempengaruhi prestasi pekerjanya. Kakitangan dapat mengesan dengan cepat bagaimana tingkah laku pengetua terhadap perjalanan organisasi. Segala tindakan pengetua akan diperhatikan dengan teliti oleh kakitangannya. Pemimpin membantu pekerja melalui peranan-peranan seperti memberi kepuasan kerja, menyelesaikan masalah, memuji dan mengkritik, memberi bimbingan dan tunjuk ajar, memberi sokongan moral, menentukan kriteria dan piawai prestasi dan mendorong ke arah pencapaian matlamat. Kakitangan hendaklah menunjukkan kesungguhan untuk bekerjasama dalam pencapaian matlamat organisasi sekolah (Hodgets, 1975).

Perlaksanaan konsep-konsep amalan pengurusan kualiti menyeluruh TQM seperti "*zero defect do it right the first time*", analisis SWOT dan perancangan strategik boleh diubahsuai dan dilaksanakan dalam bidang pendidikan, walaupun pada asalnya TQM digubal oleh beberapa pakar berkaitan dengan kegiatan meningkatkan kualiti dunia perniagaan. Namun ianya boleh diaplikasikan dalam bidang pendidikan berdasarkan beberapa kajian yang

pernah dibuat oleh pengkaji tempatan bagi membantu sekolah mencapai matlamatnya dalam jangka masa tertentu (A'Azmi Bin Shari, 1996).

Amalan perancangan strategik yang berkesan memberikan ruang kepada para pengurus untuk menghadapi pelbagai cabaran dan perubahan dalam dunia pendidikan. Banyak perubahan telah berlaku kepada pendidikan misalnya dari segi tahap profesionalisme profesion perguruan, kurikulum, konsep pengurusan dan pentadbiran pendidikan, peningkatan kos pembiayaan dan penyelanggaran sistem pendidikan, permintaan masyarakat dan perniagaan terhadap sumbangan pendidikan, persepsi orang ramai terhadap peranan sekolah (A. L. Ramaiah, 1995).

1.3 Pernyataan Masalah

Pada hakikatnya kurikulum pendidikan guru terutamanya ketua-ketua bidang seharusnya bersifat intelektual yang tinggi dari segi akademik dan perancangan strategik (Musak, 1993). Dalam konteks Malaysia, pertimbangan akan menjadi lebih meluas. Para pendidik terutama sekali ketua-ketua bidang harus berganding bahu mencari jalan bagi meningkatkan lagi program tentang kurikulum di sekolah.

Lasley (1990) berpendapat bahawa kurikulum pendidikan untuk ketua-ketua bidang seharusnya membolehkan mereka memiliki pengetahuan teknikal tertentu tentang perancangan strategik, mengapliksaikan pengetahuan teknikal tentang perancangan dalam pengurusan kurikulum dan

mencerminkan mereka sebagai seorang pendidik. Secara tidak langsung pengetahuan dan maklumat ketua bidang tentang perancangan strategik mempengaruhi kurikulum pendidikan di setiap sekolah terutama di sekolah menengah.

Dalam hampir kesemua organisasi, kewujudan jangka panjang adalah pertimbangan paling utama, dengan kejayaan jangka pendek dan jangka panjang berada jauh dibelakangnya. Menurut Anne Jones 1987 (dalam Sonia Blanford , 1994) meletakkan keperluan itu dengan jelas sekali:

Tanpa mempelajari kemahiran perancangan strategik dan perancangan operasi, ketua-ketua bidang hanya mendapati mendapati mereka tidak terlibat dengan apa pun juga kecuali perancangan krisis semata-mata.

Peranan ketua-ketua bidang di Malaysia lebih meluas dan mencabar. Tidak semua ketua bidang yang berpeluang secara langsung memberikan sumbangan bermakna terutama sekali dalam pengurusan kurikulum Bagi memantapkan lagi peranan ketua bidang dalam pengurusan kurikulum, ketua bidang digalakkan menghadiri kursus perancangan strategik mengenai perancangan jangka masa pendek atau panjang yang melibatkan kurikulum sekolah. Henderietta Barne 1987 (dalam Sonia,1994) menekankan bahawa semua ketua bidang hendaklah menghadiri kursus-kursus dan seminar bagi melengkapkan diri dengan kemahiran dan kefahaman yang diperlukan untuk

melaksanakan perancangan strategik dalam pengurusan kurikulum di sekolah masing-masing.

Terdapat kajian-kajian dari dalam negara menyatakan bahawa hasil daripada kajian tersebut menunjukkan kursus-kursus perancangan strategik lebih bermakna dalam melaksanakan pengurusan kurikulum di setiap sekolah (ADEC, 1993).

Berdasarkan latar belakang dan matlamat penyelidikan ini, maka kajian ini cuba mengenal pasti dan meninjau tentang aplikasi perancangan strategik di kalangan ketua bidang dalam pengurusan kurikulum sekolah.

1.4 Soalan Kajian

Berdasarkan kepada pernyataan masalah tersebut, tiga persoalan yang ingin diketengahkan dan dijadikan panduan asas kajian ini. Persoalan tersebut adalah seperti berikut:

- 1.4.1 Adakah terdapat hubungan antara pengetahuan dan maklumat tentang perancangan strategik dengan pelaksanaan dalam pengurusan kurikulum di kalangan Ketua Bidang di sekolah?
- 1.4.2 Adakah terdapat hubungan antara kekerapan menghadiri kursus tentang perancangan strategik dengan pelaksanaan dalam pengurusan kurikulum di kalangan Ketua Bidang ?
- 1.4.3 Adakah terdapat perbezaan pelaksanaan perancangan strategik dalam pengurusan kurikulum berdasarkan pengalaman Ketua Bidang di sekolah ?.

1.5 Tujuan Kajian

Kajian yang hendak dilaksanakan ini bertujuan untuk mendapatkan maklumat mengenai persepsi ketua Bidang terhadap aplikasi perancangan strategik di dalam pengurusan kurikulum sekolah.

1.6 Objektif Kajian

Kajian tindakan ini bertujuan untuk mencapai tiga objektif utama:

1.6.1 Mengenal pasti hubungan antara pengetahuan dan maklumat tentang perancangan strategik dengan pelaksanaan dalam pengurusan kurikulum di kalangan Ketua Bidang di sekolah.

1.6.2 Menentukan hubungan antara kekerapan menghadiri kursus tentang perancangan strategik dengan pelaksanaan dalam pengurusan kurikulum di kalangan Ketua Bidang.

1.6.3 Mengenal pasti terdapat perbezaan pelaksanaan perancangan strategik dalam pengurusan kurikulum berdasarkan pengalaman Ketua Bidang di sekolah.

1.7 Batasan Kajian

Terdapat beberapa batasan dalam kajian ini.

Kajian ini hanya melihat persepsi ketua-ketua bidang terhadap pelaksanaaan perancangan strategik dalam pengurusan kurikulum di sekolah, manakala responden yang terlibat hanya ketua-ketua bidang yang bertugas di sekolah Menengah dalam Daerah Papar.

1.8 Pernyataan Hipotesis

Hipotesis merupakan andaian-andaian penyelidik terhadap hasil penyelidikannya. Andaian akan dibuktikan melalui penyelidikan yang bakal dijalankan, suatu hipotesis yang baik ia perlulah mempunyai sifat-sifat seperti berfokus, jelas, logik, difahami dan dapat diuji (Amir Hassan Dawi.2002)

1.8.1 H_{01} = Tidak terdapat hubungan antara pengetahuan dan maklumat tentang perancangan strategik dengan pelaksanaan dalam pengurusan kurikulum di kalangan Ketua Bidang di sekolah.

1.8.2 H_{02} = Tidak terdapat hubungan antara kekerapan menghadiri kursus tentang perancangan strategik dengan pelaksanaan dalam pengurusan kurikulum di kalangan Ketua Bidang.

1.8.3 H_{03} = Tidak terdapat perbezaan pelaksanaan perancangan strategik dalam pengurusan kurikulum berdasarkan pengalaman Ketua Bidang di sekolah.

1.8.3 H_{04} = Tidak terdapat perbezaan yang signifikan dari segi pelaksanaan perancangan strategik dalam kalangan ketua-ketua Bidang di sekolah.

1.9 Kepentingan Kajian

Dalam kajian ini, pengkaji berharap hasil kajian ini dapat:

- 1.9.1 Memberi gambaran yang sebenar mengenai persepsi ketua-ketua bidang terhadap pelaksanaan perancangan strategik dalam pengurusan kurikulum.
- 1.9.2 Memberi gambaran yang jelas tentang keperluan kursus dalam perancangan strategik akan membantu memantapkan lagi kurikulum sekolah.
- 1.9.3 Menunjukkan kepentingan pelaksanaan perancangan strategik membantu ketua-ketua bidang memahami tekanan-tekanan dan perubahan yang berlaku di persekitaran sekolah.
- 1.9.4 Menggambarkan bahawa maklumat dan pengetahuan ketua bidang dalam perancangan strategik dapat membantu sekolah secara proaktif untuk menghadapi sebarang perubahan yang berlaku dan memimpin perubahan tersebut.

1.10 Definisi Operasional

Definisi yang dinyatakan adalah definisi yang diolah pengkaji berdasarkan kesesuaian bidang kajian .

1.10.1 Aplikasi Perancangan Strategik

Menurut kamus Dewan (1994) Aplikasi bermaksud kegunaan.manakala maksud aplikasi perancangan strategik dalam kajian ini ialah merujuk kepada tahap perlaksanaan sesuatu strategik di sesebuah sekolah. Perancangan

strategik merupakan pendekatan yang boleh digunakan untuk membentuk sesebuah organisasi menjadi lebih mantap dan berwibawa.

1.10.2   Ketua-ketua bidang

Guru-guru kanan yang berperanan sebagai pengurus pertengahan di sesebuah sekolah.

Oleh itu, ketua-ketua bidang berperanan untuk menentukan kejayaan sesuatu aktiviti yang dirancang untuk membentuk kurikulum, menyebar, menilai atau memperbaharunya, supaya objektif atau matlamat yang ditentukan dapat dicapai.

BAB 2

SOROTAN LITERATUR

2.1 Pengenalan

Sebelum Perang Dunia Kedua kebanyakan proses-proses perancangan dokumentasi-dokumentasi dan aktivitinya banyak berbentuk jenis belanjawan. Kos-kos jualan dan belian adalah data-data utama yang dicatatkan dan kemudiannya digunakan bagi membuat ramalam belanjawan untuk pengurusan perdagangan pada masa hadapan (Ansoff, 1977 dalam Zainal Abidin Mohamed, 1999).

Perancangan strategik digunakan secara meluas dalam dunia perniagaan dan korporat. Beberapa syarikat gergasi dunia telah berjaya dalam dunia yang mereka ceburi hasil penggunaan konsep perancangan strategik. Bagi dunia pendidikan pula, konsep perancangan strategik ini bukanlah suatu perkara yang baru. Ia mula diperkenalkan sejak tahun 1980-an lagi menerusi konsep buku biru ataupun lebih popular dengan nama *blue print* atau perancangan lima tahun (Edaris Abu Bakri, 2004).

2.2 Definisi Konsep

2.2.1 Perancangan Strategik

Perancangan strategik ialah suatu proses merancang hala tuju organisasi. Ia menetapkan haluan ataupun hala tuju organisasi yang akan menjadi panduan kepada semua warganya. Tempoh masa antara tiga hingga lima tahun merupakan jangka masa yang sesuai untuk mencapai hala tuju berkenaan (Edaris Abbu Bakar, 2004).

Perancangan strategik ialah satu proses yang digunakan untuk menilai dan membangunkan matlamat, misi tujuan serta dasar untuk meletakkan syarikat ditempat yang menguntungkan dari segi persekitaran. Dalam perancangan strategik jangka masanya adalah panjang. Antara langkah yang perlu dilakukan oleh pengurus dalam melaksanakan perancangan strategik ialah menjelaskan misi syarikat, mengadakan unit perniagaan yang strategik, meletakkan matlamat, menganalisis persekitaran dan membangunkan strategik (Rahim Abdullah, 1994).

Perancangan strategik ialah satu proses pembentukan dan perlaksanaan strategik sebagai tindak balas kepada tindakan awal bagi peristiwa pada masa depan, dan ianya berhubungan dengan keseluruhan skop aktiviti sesebuah organisasi, hala tuju masa jangka panjang sebuah organisasi, memadankan aktiviti sebuah organisasi dengan persekitaran, membentuk aktiviti yang boleh dikekalkan sesuai dengan sumber organisasi (Brian Fidler, Terj Abd Aziz B. Abd Rahman, 1999).

Perancangan strategik ialah satu proses mendapatkan objektif dan komponen-komponennya diikuti dengan proses mencari dan menilai pelbagai alternatif yang ada untuk mencapai objektif tersebut. Perancangan ini dibuat berasaskan kepada penilaian yang sistematik terhadap ancaman dan peluang luaran dan kekuatan dan kelemahan audit dalam (Ringbakk, 1968 dalam Zainal Abdidin Mohamed, 1999).

Perancangan Strategik ialah satu proses penentuan dan perlaksanaan sesuatu strategi sesuatu perniagaan sebagai tindakan untuk mengoptimumkan keuntungan pada masa hadapan melalui penggunaan dan pembahagian sumber-sumber yang terhad. Ini dilakukan dalam persekitaran yang sentiasa berubah dan sentiasa menghadapi persaingan yang hebat dengan tujuan untuk memburu matlamat pengurusan yang tertentu (Waggle B, 1972 dalam Zainal Abdidin Mohamed, 1999).

Perancangan Strategik ialah perancangan yang menyatukan (penyatuan semua komponen-komponen dalam perusahaan perniagaan ke satu arah spesifik) yang menyeluruh (merangkumi semua operasi syarikat) dan tersusun sehingga dapat menyelaraskan serta memastikan objektif perusahaan tercapai (Glueck, 1985 dalam Zainal Abdidin Mohamed, 1999).

Perancangan Strategik ialah proses menetapkan matlamat organisasi dan menentukan polisi dan program yang diperlukan untuk mencapai objektif

RUJUKAN

a. buku

- Ab Aziz Yusuf. 2001. *Gelagat Organisasi, Teori, Isu dan Aplikasi*. Selangor D. E: Prentice Hall Peasson Malaysia Sdn. Bhd.
- Abd Fatah Hasan. 2003. *Pengenalan Falsafah Pendidikan*. Pahang D. M: Publication & Distributors.
- Amir Hasan Dawi. 2002. *Sosiologi Dan Pendidikan*. Tajung Malim : Quantum Books.
- Duignan dan MacPherson (1992) *Effective Leadership. A practica Theory for new administrators and managers*, London : Falmer Press.
- Edaris Abbu Bakar. 2004. *Pengurusan Strategik Konsep dan Aplikasi untuk Pendidikan* Kuala Lumpur: Utusan Publication & Disstributor Sdn Bhd.
- Fidler, B., Bowels, G. And Hart, J. (1991), *Planning Your School's Strategy: LMS WorkBook*, Harlow : Longman.
- Juhari Ali.1987. *Asas Pengurusan*. Pulau Pinang : Universiti Sains Malaysia
- Mohd Majid Konting.2000. *Kaedah Penyelidikan Dan Pendidikan*.Kuala Lumpur : Dewan Bahasa Dan Pustaka
- Mohd Salleh Lebar. 1996. *Perkembangan dan Haluan Kurikulum Pendidikan Malaysia*. Kuala Lumpur: Berita Publishing Sdn. Bhd.
- Kepimpinan Dan Pengurusan Kurikulum Di Sekolah*. 2001. Pusat Perkembangan kurikulum : Kementerian Pendidikan Malaysia
- Mumtaz Begam Hj. Abd Kadir. 2002. *Kualiti Dalam Pengurusan Sumber Manusia*. Selangor D.E: Fajar Bakti.
- Musak Mantarak (1993), *Moral Values in The Malaysian integrated Secondary School Curriculum : A survey on the teachers' perceptions and abilities*. Doctor of Education Theses, The University of South Dakota.
- Rahim Abdullah. 1994. *Asas Pengurusan*. Kuala Lumpur : Utusan Publication & Distributor Sdn Bhd.
- Spinks, J.M (1990), *Collaborative decision-making at the school level* in Chapman, J. (ed): *School-based Decision-making and management*, Bsingstoke : Falmer Press.
- Zainal Abidin Mohammad (1999), *Pengurusan STRATEGIK di Sektor Pendidikan*, Selangor D. E : Universiti Putera Malaysia

Zaidatol Akmaliah (1991), *Pentadbiran Pendidikan*, Kuala Lumpur: Fajar Bakti.

b. Karya terjemahan

Abd Aziz Abd Rahman. 1999. *Perancangan Strategik Untuk Kemajuan Sekolah*. Kuala Lumpur: Institut Terjemahan Negara Malaysia Berhad diterjemahkan dari "Partnership In Teacher Education : Partnership Intergration and Funding Implication" Fiedler. B.1994.

A. L. Ramaiah. 1995. *Beberapa Teori Pengurusan Bagi Mempertingkatkan Keberkesanan pengurusan Pendidikan di Sekolah*. Jurnal Pendidikan Kementerian Pendidikan, 39:(82). Jemaah Nazir Sekolah Persekutuan: Kementerian Pendidikan Malaysia.

Bahariah Yusuf. *Pengurusan Peringkat Pertengahan Di Sekolah- Bagaimana Menyelaraskan Pengurusan Pendidikan Di Sekolah Yang Efektif*. Kuala Lumpur : Institut Terjemahan Negara Malaysia. Diterjemahkan dari "Midle Management in Schools-How To Harmonise Managing and Teaching For an Effective School".Sonia Blandford .1994.

Kootz, H & Wehrich, H.2001.(Terj). Kuala Lumpur : dewan Bahasa dan Pustaka

c. Karya dalam Jurnal

A'Azmi Bin Shari. 1996. *Pengurusan Strategi Pengajaran*. Jurnal Pendidikan Guru: (11): 1.

Abdul Wahab Abd Ghani.1990. *Pengurusan Strategik dalam Pendidikan : Kes Program Perancangan Akademik 1983-1987 Jabatan Pendidikan Negeri (JPN) Kelantan*. Jurnal Pengurusan Pendidikan. Institut Aminuddin Baki : 3-9

Marzita Abu Bakar dan Sufean Hussin. 2002. *Pengurusan Strategik di kalangan Pengurus-pengurus sekolah Agama Jais*, 12 (02):98-119. Institusi Aminuddin Baki.

Zainun Binti Ishak dan Wan Hasnimah Binti Wan Mamat.1995. Kerarah Pengurusan kokurikulum Yang Berkualiti Di Peringkat Sekolah Menengah, 39 (82) : 15. Jemaah Nazir Sekolah Persekutuan. Kementerian Pendidikan Malaysia.

d. Kamus

DBP.1994. *Kamus Dewan*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa Dan Pustaka

e. Rencana dalam akhbar

Ilyas Zaidi.2005.Pengurusan Cekap Membantu Jatuh Bangun Perniagaan : Berita Harian.15 April : 14

f. kertas kerja

Ibrahim Ahmad Bajunid. 1995. *Peningkatan pelbagai jenis literasi. Khususnya literasi saintifik dan Teknikal Ke arah Pemantapan Martabat kepimpinan*. Persidangan pengetua-pengetua sekolah Menengah sarawak ke 31 pada 03 mei di Kuchimg, Sarawak

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH